

10. Bedrijven, beroepen en werkzame personen

Tabel 10.01	Voornaamste beroepen op 31-12-1909
Tabel 10.02	Voornaamste gegevens van de vestigingen in Houthem met onderscheiding naar bedrijf, volgens de bedrijfstelling van 31-12-1930
Tabel 10.03	Beroepsbevolking op 31-12-1930
Tabel 10.04	Beroepstelling landbouwbedrijven op 31-12-1930
Tabel 10.05	Aantal in bedrijfsleven werkzame personen op 31-12-1930
Tabel 10.06	Aantal vestigingen, aantal daarin werkzame personen en aantal technische eenheden in de gemeente Houthem per bedrijfsklasse volgens de Bedrijfstelling van 31-12-1930

Bron:

Houthem in cijfers : Statistische gegevens over de periode 1830-1940, afkomstig uit officiële Nederlandse bronnen en aangevuld met cijfers uit andere publikaties / samengest. door J.A. Heijns . – Houthem, [de auteur], 1989. 182 p.

Tabel 10.01
Voornaamste beroepen op 31-12-1909

Voornaamste beroepen	Positie	M	V	Tot
fabr. van steen	C,D	9	-	9
metselaars	A,B	2	-	2
metselaars	C,D	29	-	29
timmerlieden	A,B	7	-	7
timmerlieden	C,D	16	-	16
grondwerkers	C,D	6	-	6
kleermakers	A,B	3	13	16
kleermakers	C,D	4	2	6
wasch- en strijkinr.	A,B	-	1	1
wasch- en strijkinr.	C,D	-	6	6
schoenmakers	A,B	5	-	5
schoenmakers	C,D	2	-	2
zadelmakers	A,B	1	-	1
mijnwerkers	C,D	20	-	20
smeden	A,B	4	-	4
smeden	C,D	4	-	4
stokers	C,D	1	-	1
fabr. van bier	C,D	8	1	9
landbouwers	A,B	51	36	87
landbouwers	C,D	75	29	104
warmoeziers	A,B	7	-	7
warmoeziers	C,D	12	-	12
kooplieden	A,B	10	7	17
kooplieden	C,D	6	-	6
spoorwegpersoneel	C,D	8	4	12
voerlieden	A,B	2	-	2
voerlieden	C,D	1	-	1
onderwijs		15	-	15
huisbedienden		2	57	59
stalbedienden		3	-	3
losse werklieden		8	-	8
overige beroepen		100	27	127
Alle beroepen tezamen		421	183	604
Beroepslozen		453	445	898
Totale bevolking		874	628	1502

Toelichting uit Volkstelling:

Onder A zijn gebracht personen die hoofd zijn eener zaak of inrichting, van een bedrijf of onderneming voor eigen rekening.

Onder B, personen die zijn hoofd eener zaak of inrichting, van een bedrijf of onderneming als bestuurder voor rekening van een ander.

Onder C, personen in dienstbetrekking, belast met eenige directie, opzicht of controle (opzichter, controleur, chef, mesterknecht, ploegbaas enz.)

Onder D, personen in dienstbetrekking en behoorende tot de gewoone werklieden (handswerklieden, veldarbeiders, fabrieksarbeiders, scheepsgezellen, matrozen, loopbedienden, boden, bestellers enz.)

Nr. Verklaring bij de kop van tabel 10.02

1. Bedrijfsklasse		Vestigingen met
		15. - 0 of 1 persoon
2. Bedrijfsgroep		- 2-5 personen
		16. - vest.
3. Aantal vestigingen		17. - pers.
		- 6-10 personen
4. Aantal daarin werkzame personen		18. - vest.
5. w.o. vrouwen		19. - pers.
		- 11-50 personen
Indeeling personeel		
6. - bedrijfshoofden		20. - vest.
7. - personeel in alg. dienst		21. - pers.
8. - personeel in het eigenlijke bedrijf		
		22. Aantal technische eenheden
Leeftijd personeel		
9. - beneden 21 jaar - Mannen		23. Aantal personen daarin werkzaam.
10. - Vrouwen		Voor klasse XX: winkels en handels-
11. - 21-49 jaar - Mannen		bedrijven waarin de betreffende
12. - Vrouwen		artikelen verkocht worden
13. - 50 jr. en ouder - Mannen		
14. - Vrouwen		24. Aantal vestigingen zonder
		krachtwerktuig
		25. Aantal personen daarin werkzaam
		Vermogen in p.k.
		26. - primaire krachtwerktuigen
		27. - E.M. gedr. dr. gek. str.
		28. - totaal

Toelichting bij tabel 10.02 (kolommen 1 en 2)**Bedrijfsnomenclatuur van de in de Bedrijfstelling 1930 opgenomen bedrijven**

Systematische indeling der bedrijven met vermelding van de bedrijfsklasse en de bedrijfsgroep, waarin zij zijn ondergebracht.

Uittreksel t.b.v. Houthem.

IV	<u>Bouw- en aanverwante bedrijven</u>	XX	<u>Handel</u>
	5. Bouw en onderhoud van gebouwen; timmermans- en metselaarsbedrijven		2. Huishoudelijke artikelen, ijzerwaren
	11. Schildersbedrijven en glazenmakerijen		3. Aardewerk, galanterieën
VII	<u>Kleeding en reiniging</u>		9. Woninginrichting
	3. Kleermakerijen		13. Drogisterijen
	4. Naaistersateliers		14. Schoonmaakartikelen, verfwaren
	20. Heerenkappersbedrijven		16. Manufacturen
	21. Heerenkappersbedrijven, tevens winkel in sigaren		22. Schoenen
	22. Heerenkappersbedrijven, tevens dameskappersbedrijf		23. Lederwaren
	23. Wasch- en strijkinrichtingen		25. Rijwielen
IX	<u>Leder, wasdoek, rubber</u>		32. Brood
	5. Schoenmakerijen en schoenreparatie-inrichtingen		34. Kruidenierswaren
	6. Schoenmakerijen en schoenreparatie-inrichtingen, tevens winkel in schoenen		35. Kruidenierswaren en in brood
	7. Zadel- en tuigmakerijen		38. Kruidenierswaren, tevens café
	8. Zadel- en tuigmakerijen, tevens winkel in lederwaren		39. Comestibles, delicatessen
XI-XIII	<u>Metaalnijverheid, scheeps- en rijtuigbouw</u>		42. Groenten, fruit
	45. Herstelplaatsen voor rijwielen		43. Slagerijen
	46. Herstelplaatsen voor rijwielen, tevens winkel in rijwielen		47. Sigaren
	48. Wagon- en carrosseriefabrieken		61. Kunstmest
	72. Smederijen, bankwerkerijen, draaierijen, autogene laschinrichtingen, plaatwellerijen en aanleg van pijpleidingen		72. Brandstoffen
XVII	<u>Voedings- en genotmiddelen</u>		79. Automobielen
	7. Broodfabrieken en broodbakkerijen		86. Manufacturen, kleeding, garens, meubelstoffen, mode-artikelen
	8. Broodfabrieken en broodbakkerijen, tevens winkel in brood		88. Granen, zaden, veevoeder, fourage, peulvruchten, meel
	9. Broodfabrieken en broodbakkerijen, tevens winkel in brood en in kruidenierswaren		89. Granen, zaden, veevoeder en in kunstmest
	31. Slachterijen (voor slagerijen met winkelverkoop, zie: XX-43)		90. Aardappelen, groenten, fruit
	39. Bierbrouwerijen en mouterijen		92. Pluimvee, wild, gevogelte
	42. Waterleidingbedrijven		93. Vleesch, vleeschwaren
			96. Boter, kaas
			101. Kruidenierswaren, conserven
			102. Kruidenierswaren, conserven, tevens koffiebranderij
			104. Consumptie-ijs
			105. Bier, wijnen, gedistilleerd
			106. Bier, wijnen, gedistilleerd, tevens limonade- en mineraalwaterfabriek
			120. Niet afzonderlijk genoemde artikelen
		XXI	<u>Verkeer</u>
			28. Posterijen
			32. Hotels
			33. Pensions
			34. Restaurants, café's

Tabel 10.02
 Voornaamste gegevens van de vestigingen in Houthem met onderscheiding naar bedrijf,
 volgens de bedrijfsstelling van 31-12-1930

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
(voor verklaring van deze getallen: zie eind van deze tabel)																													
IV	5	10	38	12	26	5	25	8	3	5	15	1	6	1	14	10	26	7	30								25	25	
IV	11	1	1	1			1		1							1	0	1	1										
IV	tot	11	39	13	26	5	26	8	4	5	15	1	6	1	14	11	26	8	31								25	25	
VII	3	2	2	2			2		2														2	0	2	2			
VII	4	3	3	3			3		3													3	0	3	3				
VII	21	1	2	1	1	1	1		1	2												-	-	1	2				
VII	22	1	1	1			1		1													1	0	1	1				
VII	24	1	36	18	1	5	30	1	16	17	2				1	36	1	30								95	7	102	
VII	tot	8	44	21	8	5	31	1	20	20	2	6	1	2	1	36	8*	31	7	8	95	7	8	95	7	102			
IX	5	2	3	3			2	1	1	1	2											3	0	2	3				
IX	6	1	1	1			1		1													-	-			1	1		
IX	8	1	1	1			1		1													-	-	1	1				
IX	tot	4	5	5			3	2	3	1	2					4*	0	3	4							1	1		
XI-XIII	46	1	1	1			1		1													-	-	1	1				
XI-XIII	48	1	4	1	3		4		1	4											1	3				2	2		
XI-XIII	72	2	4	1	2	2	1	2	1	2	4										2	1				2	2		
XI-XIII	tot	4	9	1	4	5	1	7	1	1	3	8				4*	4	1	1							4	4		
XVII	8	1	3	1	2	2	1		1	3												-	-			3.5	3.5		
XVII	9	1	4	1	3	1	2	1	1	4												-	-			3	3		
XVII	31	1	1	1			1		1												1	0	1	1					
XVII	39	1	29	1	14	2	22	5							1	29	1	14								125	36	161	
XVII	42	1	4	1	3		4		1	4											1	3				55	55		
XVII	tot	5	41	1	5	14	22	5	30	1	5	1	3	11	1	29	5*	21	1	1	125	97.5	222.5						
Totaal	1	t/m.	17	32	138	23	35	19	84	12	1	86	22	17	-	15	13	38	1	6	3	79	32	82	20	45	220	134.5	354.5

* zie ook de bedrijfsgroepen vermeld in het laatste gedeelte van deze tabel. R.P. 3929

Tabel 10.02 (vervolg)
 Voornaamste gegevens van de vestigingen in Houthem met onderscheiding naar bedrijf,
 volgens de bedrijfsstelling van 31-12-1930

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
(voor verklaring van deze getallen: zie eind van deze tabel)																											
XX	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
XX	9	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
XX	13	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
XX	14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
XX	16	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2		
XX	34	4	8	5	4	1	3	1	1	3	1	2	2	4	8	3	9	1	1	1	1	1	1	1	1	6	6
XX	35	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1	3			
XX	38	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2				
XX	39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	43	3	9	3	3	6	2	3	3	1	1	1	1	1	3	9	1	1	1	1	1	1	1	1	6	6	
XX	72	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
XX	86	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	89	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	90	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	92	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	93	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
XX	96	3	4	3	3	1	1	3	1	3	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	
XX	101	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	
XX	104	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
XX	105	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
XX	118	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
XX	120	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	
XX	tot	32	52	17	32	5	15	6	1	15	12	14	4	16	16	36				39*	47	29	44		9	9	
XXI	112	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
hulpkantoor																											
PIT	28/3	1	3	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	3		
XXI	32	11	24	13	13	11	1	6	6	4	7	1	10	23	1	23	1	1	1	1	1	1	1	1	3		
XXI	33	7	16	11	8	8	2	2	6	3	3	1	6	15	1	15	1	1	1	1	1	1	1	1	3.2	3.2	
XXI	34	13	24	12	13	11	1	6	6	6	5	3	10	21	1	21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
XXI	tot	34	69	36	37	32	1	3	17	18	15	15	7	27	62					35	31	31	64		4.2	4.2	
Totaal																											
19 t/m. 24	66	121	53	69	5	47	7	4	32	30	29	19	23	43	98	-	-	-	-	74	31	60	108	-	13.2	13.2	

Tabel 10.02 (vervolg)
 Voornaamste gegevens van de vestigingen in Houthem met onderscheiding naar bedrijf,
 volgens de bedrijfsstelling van 31-12-1930

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
XX	61																											
XX	79																											
XX	88																											
XX	101/102																											
XX	105/106																											
XX	32																											
XX	47																											
XX	22																											
XX	3																											
XX	25																											
XX	23																											
Totaal																												
1 t/m. 17	32	138	23	35	19	84	12	1	86	22	17	-	15	13	38	1	6	3	79	32	82	20	45	220	134.5	354.5		
Totaal																												
19 t/m. 24	66	121	53	69	5	47	7	4	32	30	29	19	23	43	98	-	-	-	-	74	31	60	108	-	13.2	13.2		
Totaal- generaal	98	259	76	104	24	131	19	5	118	52	46	19	38	56	136	1	6	3	79	106	113	80	153	220	147.7	367.7		

* zie ook de bedrijfsgroepen vermeld in het laatste gedeelte van deze tabel. R.P. 3929.

** excl. de personen in het eigentlijke bedrijf van klasse XX. R.P. 3933.

Tabel 10.02 (vervolg)
 Voornaamste gegevens van de vestigingen in Houthem met onderscheiding naar bedrijf,
 volgens de bedrijfsstelling van 31-12-1930

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			
(voor verklaring van deze getallen: zie eind van deze tabel)																														
VII	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
IX	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
XI XIII	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
XVII	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
IV	11	39	13	26	5	26	5	26	8	8	4	5	15	1	6	1	14	11	26	8	31	8	31	8	31	25	25	25		
VII	8	44	21	8	5	31	1	20	2	2	6	1	2	1	36	8	31	7	8	95	7	8	95	7	8	102	102			
IX	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
XI-XIII	4	9	1	4	5	1	7	1	1	1	1	3	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
XVII	5	41	1	5	14	22	5	30	1	5	1	3	11	1	3	11	1	29	5	21	1	1	125	97.5	222.5	222.5	222.5	222.5		
Totaal																														
1 t/m. 17	32	138	23	35	19	84	12	1	86	22	17	15	13	38	1	6	3	79	32	82	20	45	220	134.5	354.5	354.5	354.5	354.5	354.5	
XX	32	52	17	32	5	15	6	1	15	12	14	4	16	16	36				39	-	29	44				9	9	9	9	
winkels 1/53	16	33	15	16	3	15	4	1	8	11	6	3	13	30					22	-	14	27				6	6	6	6	
geen winkels																														
54/129	16	19	2	16	3	2	7	1	8	1	13	3	6						17	-	15	17				3	3	3	3	
w.o. eigenlijke handel																														
54 t/m. 120	16	19	2	16	3	2	7	1	8	1	13	3	6						17	-	15	17				3	3	3	3	
XXI	34	69	36	376	32	1	3	17	18	15	15	7	27	62					35	31	31	64				4.2	4.2	4.2	4.2	
Totaal																														
19 t/m. 24	66	121	53	69	5	47	7	4	32	30	29	19	23	43	98				74	31	60	108				13.2	13.2	13.2	13.2	
Totaal-generaal																														
	98	259	76	104	24	131	19	5	118	52	46	19	38	56	136	1	6	3	79	106	113	80	153	220	147.7	367.7	367.7	367.7	367.7	

** excl. de personen in het eigenlijke bedrijf van klasse XX. R.P. 3933.

Tabel 10.03
Beroepsbevolking op 31-12-1930

Bedrijfsklassen	Mannen	Vrouwen	Totaal	In % van de beroepsbevolking		Concentratie- getallen kolom totaal	Bedrijfsgroepen, waarin 1% of meer der beroeps- bevolking werkzaam is
				Mannen	Vrouwen		
I Aardewerk enz.	4	1	5				
II Diamant	-	-	-				
III Drukkersbedrijven	-	-	-				
IV Bouwbedrijven enz.	69	-	69				3(45) 7(10)
V Chemische nijverheid	3	-	3				
VI Houtbewerking enz.	7	-	7				
VII Kleeding enz.	9	8	17				1(8)
VIII Kunstnijverheid	-	-	-				
IX Leder enz.	8	-	8				
XI-XIII Metaalbew. enz.	16	-	16				
XIV Papier	-	1	1				
XV Textiel	-	-	-				
XVI Gas en electriciteit	-	-	-				
XVII Voedingsmiddelen enz.	36	2	38				30(13) 35(11)
Totaal I-IX,XI-XVII	152	12	164	27.2	4.9	55	
X Mijnen, veenderij	100	2	102	17.9	0.8	787	2(97)
XVIII Landbouwbedrijven	119	86	205	21.3	35.2	127	1(196)
XIX Visscherij en jacht	-	-	-	-	-	-	
XX Handel	33	24	57				2(15) 34(12)
XXI Verkeer	53	39	92				1(18) 25(23) 26(24) 27
XXII Crediet- en bankw.	2	-	2				(9)†
XXIII Verzekering	2	-	2				
Totaal XX-XXIII	90	63	153	16.1	25.8	82	
XXIV Vrije beroepen	13	7	20	2.3	2.9	46	
XXV Onderwijs	56	4	60				2(48) 3(10)
XXVIII Godsdienst	9	2	11				
Totaal XXV,XXVIII	65	6	71	11.6	2.5	274	
XXVI Huiselijke diensten	15	68	83	2.7	27.9	135	
XXVII Losse werklieden	5	-	5	0.9	-	60	
1. Totale beroepsbevolking	559	244	803	100	100		
2. Bevolking 15-64 jaar	684	579	1263				
3. Totale bevolking	1109	958	2067				
4. 1 in % van 2	81.7	42.1	63.6			100	
5. 1 in % van 3	50.4	25.5	38.8			97	

N.B. Per km² cultuurgrond waren er op 31-12-1930 20,7 mannen en 15,0 vrouwen.
 Van de totale beroepsbevolking op 31-12-1930 was 33,17% werkzaam in de industrie en 25,56% in de landbouw.

Opm. In de bibliotheek van het CBS te Voorburg zijn handgeschreven tabellen met zeer gedetailleerde gegevens per gemeente aanwezig. In uitgebreide vorm zijn deze gegevens niet overgenomen.
 (Signatuur: 1A-B, 1930, BRT, band 4 - 217)

Tabel 10.04
Beroepstelling landbouwbedrijven op 31-12-1930

Bedrijfsgroepen	Positie A en B (bedrijfshoofden)		Positie A -D (bedr.hoofden en werknemers)			Concentratiegetallen positie A - D	
	M	V	M	V	Tot.	M	Tot.
1. Akkerbouw en veeteelt	49	33	110	86	196	108	142
2. Groenten- en ooflteelt	2	-	6	-	6	-	-
3. Boomwekerijen	1	-	1	-	1	-	-
4. Bloemisterijen en tuinierderijen	-	-	2	-	2	-	-
5. Bloembollencultuur	-	-	-	-	-	-	-
6. Zaaiteelt	-	-	-	-	-	-	-
7. Boschbouw	-	-	-	-	-	-	-
8. Ontginning	-	-	-	-	-	-	-
Totaal beroepstelling 1930	52	33	119	86	205	97	127
Totaal landbouwtelling 1930*	51						

* aantal landgebruikers wier hoofdberoep landbouwer of tuinbouwer is.

Tabel 10.05
Aantal in bedrijfsleven
werkzame personen
op 31-12-1930

Telling	Absoluut	In %
BEDRIJFSTELLING		
- Nijverheid	138	30
- Handel en verkeer	121	26
BEROEPSTELLING		
- Landbouw	205	44
Totaal aantal personen in het bedrijfsleven werkzaam (kl. 1 t/m 17, 19 t/m 24 bedrijfstel- ling en klasse 18 beroepstelling)		
	464	100

Tabel 10.06

Aantal vestigingen, aantal daarin werkzame personen en aantal technische eenheden in de gemeente Houthem per bedrijfsklasse volgens de Bedrijfstelling van 31-12-1930

Bedrijfsklassen	Aantal vestigingen	Aantal daarin werkzame pers.	Aantal technische eenheden
I Aardewerk, glas, kalk, steenen	-	-	-
II Diamant en andere edelstenen	-	-	-
III Grafische bedrijven, fotografie	-	-	-
IV Bouw- en aanverwante bedrijven	11	39	11
V Chemische nijverheid	-	-	-
VI Hout, kurk, stroo	-	-	-
VII Kleding en reiniging	8	44	8
VIII Kunstnijverheid	-	-	-
IX Leder, wasdoek, rubber	4	5	4
X Oer, steenkolen, turf	-	-	-
XI-XIII Metaalnijverheid, scheeps- en rijtuigbouw	4	9	4
XIV Papier	-	-	-
XV Textielnijverheid	-	-	-
XVI Gas en electriciteit	-	-	-
XVII Voedings- en genotmiddelen	5	41	5
I t/m XVII	32	138	32
XIX Visscherij en jacht	-	-	-
XX Handel totaal	32	52	39
w.o. winkels	16	33	22
XXI Verkeer	34	69	35
XXII Crediet- en bankwezen	-	-	-
XXIII Verzekeringswezen	-	-	-
XXIV Overige bedrijven	-	-	-
Totaal bedrijfstelling	98	259	106

N.B. Vestiging: elk afzonderlijk gelegen fabriek, winkel, kantoor enz.

Een gebouwencomplex werd ook als één vestiging beschouwd, tenzij daarin fabrieken, kantoren, enz. waren gevestigd, welke juridisch afhankelijk van elkaar waren.

Technische eenheid: aantal bedrijfssoorten dat in een vestiging wordt uitgeoefend.

Over beroepen, aantal bedrijven, veestapel en jaarproductie landbouw zijn ook uit andere publikaties gegevens bekend.

Volgens Philippens waren er in Houthem anno 1660 20 (met name genoemde) eigenaars, die in totaal 57 paarden hadden. (p. 86)

Op p. 87 is de "Lijst van inwoners binst dese dorpe van Houthem. Anno 1665 3 Juni, getaxeerd" opgenomen. Deze lijst geeft een overzicht van het aantal gezinshoofden die bezit hadden in geld, land of vee. De geldbedragen werden gesteld in guldens, de landmeting resp. in bunder, grote roede en kleine roede.

Met weglating van de namen van de gezinshoofden is deze lijst hier overgenomen:

gezinshoofd	geldbedrag	landbezit	koeienbezit	paardenbezit
1	400			
2	1000	6 - 2 - 1		
3	1000	6 - 4 - 0	4	2
4	1000	4 - 1 - 2	4	2
5	600	2 - 3 - 2	4	
6	600	4 - 1 - 3	5	2
7		1 - 3 - 0	1	
8	900	7 - 1 - 1	4	(+ 29 schapen)
9		0 - 2 - 3	2	
10	500	3 - 1 - 0	6	
11	850	4 - 1 - 3	3	1
12	600	1 - 1 - 2	3	
13	1100	7 - 2 - 0	6	2
14	750	5 - 2 - 0	2	
15	500	2 - 2 - 0	2	1
16		10 - 2 - 0	2	2
17		1 - 3 - 0	3	
18	500	4 - 3 - 1,5	6	2
19		2 - 3 - 0	2	
20	10000			
21	4400			
22	2500			
23	400	4 - 2 - 2		

In een artikel in het Land van Valkenburg d.d. 28-10-1977 schrijft Philippens enige wetenswaardigheden over het dorp Houthem 200 jaar geleden.

"In de lijst van de huishoudingen van de Bank Houthem voor de heer Lt-Voogd komen tweehonderd jaar geleden de volgende gegevens voor.

Bewoonde huizen 117 en onbewoond 7 stuks, aldus de heer Th. Croon en burgemeester P.W. Habets.

De bevolking bestaat dan voornamelijk uit landbouwers met een paardenbestand van 47 stuks (in 1690: 70 stuks)"

Van Mulken schrijft in zijn "Inventaris van de archieven van het Kanton Valkenburg, 1795 - 1800" (p. 33):

"In het kanton Valkenburg telde men in 1797 de volgende "fabriques et manufactures":in Houthem 3 distilleerderijen....."

Volgens de "Liste des Patentés délivrées dans le Canton de Fauquemont depuis

le 15 vendemiaire 5e annee" (6 oktober 1796), woonden er 5 patentplichtigen in Houthem: 3 distillateurs, 1 herbergier en 1 varkenshandelaar. (Van Mulken, Kanton, p. 34)

Volgens Philippens stonden er in 1796 2 met name genoemde Houthemmers bekend als brander. (p. 124)

Uit een artikel over de historische achtergrond van het dorpsgezicht St. Gerlach van de hand van Hekker (p.55), worden onderstaande gegevens ontleend.

"Blijkens de volkstelling van 1803 bedroeg het aantal ingezetenen van St. Gerlach (het voormalige kloosterterrein, het 'straatdorp' en de westsector met verspreide bebouwing) toen 129 in 25 woningen, waarvan (onder voorbehoud) 15 stuks met 89 inwoners in het 'straatdorp'. Hier lagen ook 6 van de 7 boerderijen. De hoofdbewoners hadden de volgende beroepen: 1 brander, 1 metselaar-brander, 1 kuiper, 1 schoenmaker, 1 bedelaar en 4 'gemeene werkmannen', terwijl van de 6 akkerlieden er 2 een nevenberoep hadden, respectievelijk herbergier en brouwer.

In het gehele gehucht waren er 7 boeren, 7 ambachtslieden, 6 werklui, 2 bedelaars, 1 oud-wachtmeester, 1 bode en een alleenwonende 21-jarige vrouw (zonder opgave van beroep).

Inventaris nr. 1069 uit het Frans archief van het Rijksarchief te Maastricht bevat een overzicht, gedateerd 13 januari 1811, waaruit blijkt dat er in Houthem in die tijd geen enkele handelaar (marchand) is, dat er 2 branderijen zijn (distilleries) en dat er 2 kopers van houthak zijn (ventiers).

In de Generale Statistique der Voormalige Generaliteitslanden komen voor 1813/1814 uitvoerige gemeentelijke gegevens voor over "Paarden en hunne distinctie" ("deckhingsten, tot de landbouw, plaisirpaarden, tot het vervoer der koopwaaren, veulens"), "Hoornvee" ("stieren, ossen, koyen, runderen, kalveren") en "'Wollvee" ("rammen, hamels, schaapen, lammeren").

Helaas ontbreken voor Houthem deze gegevens.

Bij de aanmerkingen staat hierover het volgende: "De renseignements ter invulling van de in blank gelaten artikels heeft men niet tegenstaande alle moeite daar toe aangewend, voor het ogenblik niet kunnen bekomen." (Ubachs, bijl.)

In 1819 werd begonnen met de bouw van een kruitfabriek aan de Geul in de Plenkert (nu bierbrouwerij). Deze kruitfabriek functioneerde tot 1851. (Philippens, p. 95)

Aan de "Dictionnaire Géographique du Limbourg" van Ph. vander Maelen, die verscheen in 1835 (heruitgave, 1978) zijn navolgende gegevens ontleend, die gebaseerd zijn op tellingen uit het begin van de jaren 1830: (p. 49 en 50)

"Agriculture: On y récolte tous les ans environ cinq cent soixante-dix rasières de froment, cent dix d'orge d'hiver, six cent quarante de seigle, mille deux cents d'avoine, cent vingt de fèves, cent quinze de sarrasin et mille cinq cents rasières de pommes de terres.

(De jaarproduktie van de oogst bedroeg ongeveer 570 vaten tarwe, 110 vaten wintergerst, 640 vaten rogge, 1200 vaten haver, 120 vaten bonen, 115 vaten boekweit en 1500 vaten aardappels).

Animaux domestiques: soixante-un chevaux, douze poulains, deux cents bêtes à cornes, quarantes veaux, cent cinquante cochons et cinq cent moutons. (61 paarden, 12 veulens, 200 stuks hoornvee, 40 kalveren, 150 varkens en 500 schapen)

Population: sept cent trente-deux habitants. (Inwonertal: 732)

Habitations: On y compte cent trente-quatre maisons et une église. Il y a aussi quatre maisons de campagne. (134 huizen, een kerk en 4 landhuizen)

Commerce et industrie: On y exploitee une carrière de pierre à batir." (één steengroeve t.b.v. huizenbouw).

In de Staat van de Nederlandsche fabrieken uit 1859, die gebaseerd is op de verslagen van de gemeenten komt een "kruidmolen" voor. (Staat, p. 195)

Eén steengroef alsmede 1 buskruidmolen worden vermeld in de in 1874 uitgegeven Statistiek van de fabrieks- en ambachtsnijverheid (p. 210). In deze statistiek worden naast de soort fabrieken, het aantal arbeiders, stoomwerktuigen, paardenkrachten, ketels en namen van eigenaren vermeld. Voor Houthem zijn hier geen gegevens ingevuld.